

Sygn. akt II CSK 65/07

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

Prezes SN Tadeusz Ereciński

w sprawie z powództwa "Ż. " Spółki Akcyjnej z siedzibą w P.
przeciwko R. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 marca 2007 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 19 września 2006 r.,

odrzuca skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 19 września 2006 r. Sąd Apelacyjny zmienił wyrok Sądu Okręgowego w P.

W skardze kasacyjnej strona powodowa zarzuciła naruszenie prawa materialnego – art. 60, 65 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 10 i 17 Prawa wekslowego, art. 6, 471, 476, 535, 481 § 1 i 2 k.c., art. 16 Prawa wekslowego oraz "art. 509 k.c. lub art. 921¹² k.c.", naruszenie przepisów postępowania wymienionych w pkt 4 skargi i wносиła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Pozwana, prowadząc działalność gospodarczą, zawarła z "E." SA (poprzednikiem prawnym strony powodowej) umowę o współpracy określającą ramy prowadzenia przez pozwaną działalności handlowej na własny rachunek i we własnym imieniu, lecz na zasadach określonych w umowie. Działalność handlowa prowadzona była w lokalu - sklepie "Ż.", do którego tytuł prawny przysługiwał spółce "E". Na zabezpieczenie roszczeń spółki z tytułu ewentualnego nieuiszczenia wynagrodzenia i szkód wywołanych swoim działaniem pozwana i jej mąż wystawili weksel *in blanco*, zawarto też porozumienie wekslowe. W wyniku rozliczeń po rozwiązaniu umowy o współpracy strona powodowa domagała się zapłaty z tytułu należności za dostarczony towar i w związku z tym wypełniła weksel *in blanco*. Należność z tego tytułu w wysokości 68 071,67 zł stanowi wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie.

Badając skargę kasacyjną z punktu widzenia przesłanek jej dopuszczalności rozważenia wymagała – zważywszy na wartość przedmiotu zaskarżenia – kwestia czy zaskarżony wyrok wydany został w sprawie *stricte* cywilnej, czy w sprawie gospodarczej. Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, w sprawach gospodarczych - niższa niż siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych.

Sprawa, w której wydany został zaskarżony wyrok oraz wyrok Sądu Okręgowego rozpoznana została według przepisów o postępowaniu cywilnym zwykłym, nie zaś o postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych. Okoliczność ta nie przesądza jednak o charakterze sprawy.

W świetle art. 479¹ § 1 k.p.c., aby sprawa mogła być zakwalifikowana jako gospodarcza, spełnione muszą być trzy warunki, mianowicie: 1) sprawa wynika ze stosunku cywilnego, 2) stronami są przedsiębiorcy, 3) spór związany jest z działalnością gospodarczą obu stron.

Nie budzi wątpliwości, że sprawa, w której wydany został zaskarżony wyrok wynika ze stosunku cywilnego, a mianowicie umowy o współpracy z dnia 5 maja 2000 r., a wynikające z niej roszczenia zabezpieczone zostały wekslem gwarancyjnym *in blanco*, o którym mowa w art. 10 Pr.weksl.

Wyjaśniając pojęcie „przedsiębiorcy” na potrzeby dokonania kwalifikacji niniejszej sprawy można ograniczyć się do stwierdzenia, że pomimo występujących różnic przy definiowaniu pojęcia „przedsiębiorcy” w licznych ustawach (np. ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, Dz.U. Nr 173, poz. 1807 ze zm.; ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej, jedn. tekst: Dz.U. 2003 r. Nr 119, poz. 1117; ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, jedn. tekst: Dz.U. 2003 r. Nr 86, poz. 804, ze zm.; ustawa z dnia 28 marca 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze, Dz.U. Nr 60, poz. 535 ze zm.), zakresem cywilnoprawnego pojęcia przedsiębiorcy (art. 43¹ k.c.) objęte są wszystkie te podmioty, które w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej są przedsiębiorcami. Użyte w art. 479² § 1 k.p.c. sformułowanie: „Przedsiębiorcami są w szczególności podmioty określone w przepisach o działalności gospodarczej...”, wskazuje, że stronami postępowania odrębnego w sprawach gospodarczych mogą być również inne podmioty, niż wymienione w art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Według zaś tego przepisu przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą.

Zarówno strona powodowa (osoba prawna) jak i pozwany (osoba fizyczna) spełniają, z punktu widzenia przesłanki podmiotowej, wymaganie konieczne do uznania, że są przedsiębiorcami w rozumieniu art. 479² § 1 k.p.c.

Ostatni warunek dotyczy pojęcia „działalności gospodarczej”. Zostało ono zdefiniowane w art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej jako zarobkowa działalność wytwórcza, handlowa, budowlana, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i eksploatacja zasobów naturalnych, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. W orzecznictwie Sądu Najwyższego stwierdzono, że działalność tę wyróżnia kilka cech charakterystycznych, a mianowicie fachowość, podporządkowanie regułom opłacalności i zysku lub zasadzie racjonalnego gospodarowania, działanie na własny rachunek, powtarzalność działań oraz uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. np. uzasadnienia uchwał składów siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 r., III CZP 40/91, OSNCP 1992, nr 2, poz. 17 oraz z dnia 6 grudnia 1991 r., III CZP 117/91, OSNCP 1992, nr 5, poz. 65, a także uchwały z dnia 14 marca 1995 r., III CZP 6/95, OSNC 1995, nr 5, poz. 72). Nie ulega wątpliwości, że zarówno pozwany, jak i strona powodowa prowadzili działalność wyróżniającą się tymi cechami, i na tle tej działalności – w ramach „umowy o współpracy gospodarczej” – powstał spór. Skoro więc spór powstał między przedsiębiorcami w zakresie prowadzonej przez nich działalności gospodarczej, to spełniona została także przesłanka przedmiotowa pojęcia „sprawa gospodarcza”. Nie powinno budzić zastrzeżeń zakwalifikowanie niniejszej sprawy jako gospodarczej.

Konkludując stwierdzić należy, że rozpoznawana sprawa jest sprawą gospodarczą, podlegającą kompetencji sądu gospodarczego. Wobec tego, że nie jest objęta działaniem art. 479² § 2 pkt 1 k.p.c., to powinna zostać rozpoznana według przepisów o postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych (art. 479¹ - 479²² k.p.c.). Okoliczność, że rozpoznał ją sąd w wydziale cywilnym według przepisów o postępowaniu zwykłym, jest bez znaczenia dla kwalifikacji tej sprawy jako gospodarczej, a nadto nie rodzi skutku nieważności postępowania (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 1999 r., II CZ 160/90, OSNCP 1991, nr 2, s. 32). Skoro w rozpoznawanej sprawie gospodarczej

wartością przedmiotu zaskarżenia jest kwota niższa, niż siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych, to skarga kasacyjna jest niedopuszczalna (art. 398² § 1 k.p.c.).

Analogiczne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 grudnia 2006 r., II CSK 447/06 (nie publ.).

Z przytoczonych względów należało skargę kasacyjną odrzucić (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).